

Odbor právní a Krajský živnostenský úřad
Oddělení státního občanství a přestupků

Datum	Oprávněná úřední osoba	Číslo jednací	Spisová značka
11. 6. 2026	Mgr. Blanka Durdáková	KUZL 56170/2026	KUSP 51346/2026 PŽÚ

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Zlínského kraje, odbor právní a Krajský živnostenský úřad (dále jen „odvolací orgán“), jako orgán věcně a místně příslušný podle § 67 odst. 1 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 178 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a § 16 odst. 3 a § 16a odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“), přezkoumal na základě odvolání a stížnosti

(dále jen „žadatel“), rozhodnutí Městského úřadu Kroměříž, odboru Kancelář úřadu, oddělení právního (dále jen „povinný subjekt“), vyhotovené a vypravené dne 4. 5. 2026, č. j. MeUKM/057907/2026, sp. zn. MeUKM/046121/2026/07, a postup povinného subjektu v souvislosti s požadavkem na úhradu nákladů souvisejících s poskytnutím informací (oznámení o výši úhrady ze dne 4. 5. 2026, č. j. MeUKM/057652/2026, sp. zn. MeUKM/046121/2026/06), obojí ve spojitosti s vyřizováním jeho žádosti o informace doručené dne 8. 4. 2026, č. j. MeUKM/046121/2026, a rozhodl takto:

I.

V souladu s ustanovením § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu se rozhodnutí povinného subjektu, tj. Městského úřadu Kroměříž, odboru Kancelář úřadu, oddělení právního, vyhotovené a vypravené dne 4. 5. 2026, č. j. MeUKM/057907/2026, sp. zn. MeUKM/046121/2026/07, které bylo vydáno v souvislosti s částečným odmítnutím žádosti žadatele

, ze dne 8. 4. 2026, evidované pod č. j. MeUKM/046121/2026, ruší a věc se vrací povinnému subjektu k novému projednání.

II.

V souladu s ustanovením § 16a odst. 7 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím se požadavek povinného subjektu, tj. Městského úřadu Kroměříž, odboru Kancelář úřadu, oddělení právního, na úhradu nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací v souvislosti s vyřizováním žádosti žadatele

, ze dne 8. 4. 2026, evidované pod č. j. MeUKM/046121/2026, který byl uveden v oznámení o výši úhrady ze dne 4. 5. 2026, č. j. MeUKM/057652/2026, sp. zn. MeUKM/046121/2026/06, snižuje na částku 4.175 Kč.

Odůvodnění:

Ze spisového materiálu předloženého odvolacímu orgánu povinným subjektem vyplývá, že povinný subjekt obdržel od žadatele cestou datové schránky, kterou má zřízenou jako podnikající fyzická osoba, dne 8. 4. 2026 **žádost** o poskytnutí informací, kterou formuloval takto:

„V návaznosti na Vaši odpověď č. j. MeUKM/081101/2022, ve které uvádíte, že v konkrétním případě nedošlo k předání pravomocného a vykonatelného rozhodnutí k výkonu rozhodnutí z důvodu pochybení úřední osoby a že spis byl následně nalezen v archivu stavebního úřadu, žádám o poskytnutí následujících informací:

1. Ke kolika případům od roku 2005 do současnosti došlo na Vašem úřadu, kdy:
 - o pravomocné a vykonatelné rozhodnutí nebylo předáno k výkonu rozhodnutí,
 - o a povinnost uložená tímto rozhodnutím nebyla v zákonných lhůtách vynucena.
2. U každého takového případu žádám o uvedení:
 - o spisové značky,
 - o druhu řízení (např. odstranění stavby, pokuta apod.),
 - o roku vydání rozhodnutí,
 - o informace, zda a kdy bylo plnění následně vymáháno,
 - o případně zda k vymození nedošlo vůbec.
3. Zda v důsledku těchto pochybení vznikla obci nebo jinému veřejnému subjektu majetková újma (např. nevybrané pokuty, náklady na následná řízení apod.), a pokud ano:
 - o v jaké výši,
 - o a v kolika případech.
4. Zda byly tyto případy posuzovány z hlediska odpovědnosti konkrétních úředních osob, a pokud ano:
 - o jakým způsobem,
 - o s jakým výsledkem.
5. Zda má Váš úřad zaveden kontrolní mechanismus, který má zabránit tomu, aby pravomocná a vykonatelná rozhodnutí nebyla předána k výkonu rozhodnutí, a pokud ano:
 - o od kdy je tento mechanismus účinný,
 - o jakým způsobem je prováděna kontrola.
6. Zda byl ve vztahu k uvedenému pochybení proveden jakýkoliv interní audit, kontrola nebo jiné přezkumné řízení, a pokud ano:
 - o kdy,
 - o s jakým závěrem.

Na žádost žadatele reagoval povinný subjekt tak, že mu nejdříve dne 23. 4. 2026 zaslal písemnost č. j. MeUKM/055253/2026, kterou ho informoval o prodloužení lhůty pro vyřízení žádosti o poskytnutí informací (doručeno dne 24. 4. 2026), a poté mu dne 4. 5. 2026 zaslal:

- 1) **dokument č. j. MeUKM/057641/2026** označený jako „Poskytnutí informací“, kterým žadateli sdělil informace k bodům 4., 5. a 6. žádosti; ve vztahu k bodu 3. žadateli sdělil, že bude vydáno rozhodnutí o odmítnutí žádosti a k bodům 1. a 2. obdrží oznámení o výši úhrady, která po něm bude požadována, a to včetně jejího vyčíslení a odůvodnění
- 2) **rozhodnutí č. j. MeUKM/057907/2026**, kterým žádost žadatele v bodě 3. odmítl, a to podle § 15 odst. 1 ve spojení s § 11b zákona o svobodném přístupu k informacím z důvodu neexistence informace
- 3) **dokument č. j. MeUKM/057652/2026** označený jako „Oznámení o požadavku úhrady za poskytnutí informací podle § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů“ (dále jen „oznámení o výši úhrady“), v němž žadateli sdělil, že v souvislosti s vyřízením jeho žádosti v bodech 1. a 2. požaduje úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání ve výši 20.100 Kč.

Poskytnutí informací, rozhodnutí i oznámení o výši úhrady zaslal povinný subjekt žadateli cestou datové schránky, z níž žadatel podal svoji žádost, přičemž k doručení došlo shodně dne 10. 5. 2026.

Dne 20. 5. 2025 obdržel povinný subjekt dvě podání žadatele, a to stížnost a odvolání. Ve **stížnosti** žadatel uvádí, že požadovanou úhradu považuje za nepřiměřenou, nedostatečně odůvodněnou a rozpornou se zásadou maximálního zpřístupnění informací. Uvádí, že povinný subjekt potvrzuje, že relevantní údaje byly dohledány prostřednictvím elektronických systémů VITA a GINIS, dále že provedl filtrování řízení, otevírání elektronických spisů, ověřování existence rozhodnutí, třídění relevantních případů a identifikaci jednotlivých kategorií spisů. Je tedy evidentní, že povinný subjekt disponuje možností elektronického dohledávání požadovaných údajů, část jich byla dohledána již před vydáním oznámení o výši úhrady, a přesto je po něm požadována mimořádně vysoká částka, jako by šlo převážně o ruční archivní rešerši bez existence digitálních

evidencí. Výpočet úhrady je založen převážně na hypotetickém kvalifikovaném odhadu, nikoliv na konkrétně doložené časové náročnosti jednotlivých úkonů. Povinný subjekt například automaticky předpokládá, nutnost prověřování 125 spisů, časovou náročnost na každý spis 30 minut a celkový rozsah práce 67 hodin. Nevysvětlil však, proč nelze část údajů získat hromadně z elektronických evidencí, proč nelze informace poskytnout postupně nebo v omezeném rozsahu, ani proč je nezbytné fyzicky dohledávat každý jednotlivý spis. Odůvodnění je tak obecné a spekulativní. Žadatel ve stížnosti dále namítá, že do požadované úhrady jsou zahrnuty i činnosti, které představují běžnou administrativní činnost úřadu jako např. manipulace se spisy, jejich vracení do archivu, komunikace s archivářkou nebo administrativní evidence výsledků vyhledávání. Podle názoru žadatele takové činnosti nelze přenášet na něho jako mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací. Žadatel rovněž poukazuje na to, že v jiných částech odpovědi povinný subjekt uvádí, že neeviduje případy nepředání rozhodnutí k vymáhání, že nemá zaveden kontrolní mechanismus a že nevede informace o majetkové újmě vzniklé nevymáháním rozhodnutí, ale přesto detailně popisuje existenci stovek relevantních spisů a konkrétní metodiku jejich dohledávání. Tento rozpor tak vyvolává důvodné pochybnosti o přiměřenosti i skutečné nezbytnosti požadované úhrady. V závěru stížnosti žadatel uvádí, že takto vysoké náklady by měly podléhat přísnému testu proporcionality, který dle jeho názoru nebyl splněn. V návaznosti na to navrhuje, aby odvolací orgán požadavek úhrady zrušil jako nepřiměřený, případně jej výrazně snížil.

Pokud jde o **odvolání**, napadá žadatel rozhodnutí povinného subjektu v celém rozsahu. Podle jeho názoru je rozhodnutí povinného subjektu nezákonné a nepřezkoumatelné. Povinný subjekt detailně v rámci oznámení o výši úhrady popsal existenci systémů VITA a GINIS, kdy eviduje celkem 312 relevantních spisů, existenci neuhrazených pokut i případy, kdy spis neobsahuje údaj o předání rozhodnutí k vymáhání. Z toho je zřejmé, že disponuje podkladovými údaji, z nichž lze požadované informace zjistit, a proto nemůže tvrdit, že informace fakticky neexistuje a zároveň detailně popisovat rozsah evidovaných případů a způsob jejich dohledávání. Pojem „vytvoření nové informace“ si povinný subjekt vykládá nesprávně. Žadatel namítá, že jeho žádost nesměřovala k vytvoření nové analytické činnosti nebo právního hodnocení, ale ke sdělení, zda v důsledku nevymáhání pravomocných rozhodnutí vznikla majetková újma, v jaké výši a v kolika případech. Dle názoru žadatele jsou tyto údaje zjistitelné z existujících evidencí povinného subjektu, zejména z evidence uložených a neuhrazených pokut, z údajů o nepředání povinností k vymáhání a z jednotlivých správních spisů. Skutečnost, že povinný subjekt nemá požadované informace předem souhrnně zpracovány, sama o sobě nezakládá důvod pro odmítnutí žádosti. Žadatel poukazuje na to, že je rozhodnutí povinného subjektu vnitřně rozporné, a dále namítá, že byla nedostatečně posouzena možnost částečného poskytnutí informace nebo poskytnutí alespoň údajů, které má k dispozici bez nutnosti dalšího složitějšího vyhledávání. Z rozhodnutí není patrné, jaké konkrétní údaje byly ověřovány, jaké evidence byly prověřeny, ani proč nebylo možné alespoň orientačně určit rozsah nevybraných pokut či jiných nevymáhaných plnění. Z tohoto důvodu považuje žadatel rozhodnutí povinného subjektu za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Závěrem podaného odvolání žadatel navrhuje, aby odvolací orgán napadené rozhodnutí zrušil a povinnému subjektu uložil požadované informace poskytnout.

Protože povinný subjekt odvolání žadatele sám nevyřídil, postoupil jej odvolacímu orgánu (doručeno dne 28. 5. 2026), a to včetně příslušného spisového materiálu. Současně mu předložil i podanou stížnost. Odvolací orgán se nejdříve zabýval otázkou, zda jak odvolání, tak i stížnost byly podány osobou k tomu aktivně legitimovanou, tj. oprávněnou, a zda byly podány ve stanovené lhůtě /odvolání do 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, stížnost od 30 dnů ode dne doručení oznámení o výši úhrady/. V tomto směru dospěl odvolací orgán k závěru, že stížnost i odvolání byly podány žadatelem, který k jejich podání byl oprávněn, a byly podány v zákonem stanovených lhůtách.

Následně odvolací orgán postup povinného subjektu při vyřizování žádosti přezkoumal (u stížnosti jen v rozsahu stížnostních námitek - viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4.6.2015, č.j. 2 As 31/2015-53). V této souvislosti učinil následující zjištění:

Povinný subjekt je ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím subjektem povinným zveřejňovat a poskytovat informace **vztahující se k jeho působnosti**. V daném případě je tedy povinným subjektem k poskytnutí informací na základě žádosti žadatele ze dne 8. 4. 2026.

Ve smyslu § 14 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím je povinností každého povinného subjektu žádost o informace posoudit a vyzvat žadatele, je-li to třeba, k doplnění žádosti nebo k jejímu upřesnění /písm. a) a písm. b)/, žádost odložit, nevztahuje-li se k jeho působnosti /písm. c)/, případně nerozhodne-li rozhodnutím dle § 15 téhož zákona, poskytnout informaci dle žádosti ve lhůtě do 15 dnů ode dne jejího přijetí /písm. d)/. Za podmínek stanovených v § 14 odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím je možno 15denní lhůtu prodloužit o nejvýše 10 dnů. Podle ustanovení § 15 uvedeného zákona bude povinný subjekt postupovat, pokud žádosti o informace, byť i jen zčásti nevyhoví, a to tak, že vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti, s výjimkou případů, kdy se žádost odloží.

Právo žadatele na poskytnutí informací, jakož i stejné právo jiných osob, je zakotveno v Listině základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Ta ve svém čl. 17 odst. 1 zaručuje každému mimo jiné právo na informace. Toto právo je zařazeno mezi práva politická a nelze je chápat jako neomezené právo na uspokojení vlastní zvědavosti či zvědavosti. Je to právo na informaci v politickém smyslu, tj. takovou, kterou osoba žijící či působící ve státě potřebuje k tomu, aby v prakticky dosažitelné míře znala, co se děje na veřejnosti v jejím blízkém i dalekém okolí (srov. Pavlíček, Václav a kol. Ústava a ústavní řád České republiky, 2. díl. Linde, Praha 1999).

Výše uvedené právo na informace může být omezeno pouze zákonem (čl. 17 odst. 4 Listiny). V daném případě je problematika práva na poskytování informací blíže upravena a rozvedena v zákoně o svobodném přístupu k informacím. Tento zákon pod pojmem informace rozumí *jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakékoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního* (§ 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím). Obecně lze vycházet z toho, že má-li povinný subjekt k dispozici informace, o které je žadatelem v žádosti žádáno, v podobě stanovené v § 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím, je jeho povinností tyto informace poskytnout, vyjma těch případů, na něž by dopadala ustanovení § 7 až § 11b téhož zákona, případně jiná ustanovení téhož zákona nebo ustanovení některých zvláštních zákonů.

Jak vyplývá z výše uvedeného, je jedním ze zákonných požadavků požadavek, aby informace byla zaznamenána. Z toho lze dovodit, že informační povinnost se může vztahovat pouze k informacím reálně existujícím, neboť podle zákona o svobodném přístupu k informacím musí informace splnit oba zákonné znaky. Musí se jednat o „obsah nebo jeho část“, který je určitým způsobem „zaznamenan“, tj. zachycen tak, aby mohl být kdykoli v identické podobě znovu zjištěn (srov. Furek A., Rothanzl L. Zákon o svobodném přístupu k informacím. Linde, Praha 2010). Nadto se musí jednat o informaci, kterou **povinný subjekt disponuje a týká se jeho působnosti**.

Z předloženého spisového materiálu je zřejmé, že povinný subjekt žádost žadatele zčásti (v bodě 3.) odmítl z toho důvodu, že požadovaná informace neexistuje, tj. dle § 11b zákona o svobodném přístupu k informacím. Pokud jde o body 1. a 2., sdělil povinný subjekt žadateli, že za poskytnutí informací bude požadovat úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání ve výši 20.100 Kč.

Přezkoumání postupu povinného subjektu při vydávání rozhodnutí o odmítnutí části žádosti (bod 3.)

Ze shora uvedeného vyplývá, že pokud povinný subjekt žádosti o informace, byť i jen zčásti nevyhoví (za předpokladu, že žádost o informace neodloží), vydá rozhodnutí o odmítnutí žádosti/části žádosti (§ 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím). Povinný subjekt v daném případě uvedl, že informacemi požadovanými žadatelem v bodě 3. žádosti nedisponuje, proto je nelze vyhledat a posléze ani poskytnout. Jedná se o požadavek na vytvoření nové informace, protože povinný subjekt nevede ve vztahu k definovanému požadavku evidenci a zákon o svobodném přístupu k informacím ani nepředpokládá, že by touto informací měl disponovat.

Povinný subjekt žádost žadatele ve shora uvedeném rozsahu odmítl podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, což je ustanovení, které stanoví procesní postup povinného subjektu v případě, že informace, nebo jejich část, nebudou poskytnuty, a dále podle § 11b téhož zákona, tedy ustanovení, které stanoví konkrétní hmotněprávní důvod odmítnutí žádosti. V tomto ustanovení je stanoveno

následující: „Povinný subjekt může odmítnout žádost o poskytnutí informace, jestliže požadovanou informaci nemá a jestliže mu povinnost ji mít nevyplývá ze zákona; to neplatí, pokud povinný subjekt může požadovanou informaci získat na základě jednoduchých úkonů z jiných informací, které povinný subjekt má, případně poskytnout postupem podle § 4a odst. 1 věty třetí.“

Žadatel požadoval v bodě 3. žádosti tyto informace: „Zda v důsledku těchto pochybení vznikla obci nebo jinému veřejnému subjektu majetková újma (např. nevybrané pokuty, náklady na následná řízení apod.), a pokud ano, tak v jaké výši, a v kolika případech.“ Povinný subjekt tvrdí, že požadovanou informaci nedisponuje. Odvolací orgán však tento jeho názor v celém rozsahu nesdílí. Je zřejmé, že povinný subjekt, jak ostatně sdělil žadateli, identifikoval celkem 312 spisů, v jejichž rámci byl proveden úkon, kterým byla uložena nějaká povinnost peněžité povahy (187 přestupkových spisů) nebo nepeněžité povahy (125 spisů). S ohledem na to lze dovodit, že povinný subjekt musí disponovat minimálně informací o tom, zda vznikla nějaká újma (škoda) samotnému městu Kroměříž v těch případech, kdy by pravomocné a vykonatelné rozhodnutí, kterým byla uložena povinnost peněžité povahy a ta nebyla splněna a následně nedošlo k předání k vymáhání. Pokuta uložená za přestupek i náklady řízení jsou příjmem rozpočtu, z něhož je hrazena činnost orgánu, který pokutu uložil. V této souvislosti je třeba uvést, že peněžité plnění má povahu daně a při jeho „vymáhání“ se postupuje podle příslušných právních předpisů. Navíc v důsledku pochybení spočívajícího v tom, že by k vymáhání nebylo předáno rozhodnutí, u něhož nebyla povinnost peněžité povahy dobrovolně splněna, pak případně mohlo dojít k uplynutí lhůty pro placení pokuty či nákladů řízení uložených v přestupkovém řízení stanovené příslušnými právními předpisy (tj. zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, nebo předchozím zákonem č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů). Odvolací orgán tak uvádí, že minimálně ve vztahu k peněžitým plněním povinný subjekt jako celek, musí mít jako správný hospodář informace požadované v bodě 3. k dispozici. V této souvislosti je třeba upozornit na to, že žádost cílila na rozhodnutí stavebního úřadu, nicméně pokud ten sám nezajišťuje výkon svých rozhodnutí, je třeba postupovat při vyřizování žádosti žadatele v předmětném bodě v součinnosti s jiným věcně příslušným odborem.

Co se týká judikatury, dovoluje si odvolací orgán odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 7 As 314/2016-32, v němž soud uvedl následující: „...bylo klíčovou otázkou, zda požadované informace povinný subjekt má, a pokud je nemá, zda má povinnost jimi disponovat. V nyní posuzovaném případě krajský soud jasně vyložil, že pokud stěžovatel skutečně požadovanými informacemi nedisponuje, tedy pokud neshromažďuje informace o ukládání smluvních pokut, pak nepostupuje s péčí řádného hospodáře.“

Pokud jde o informace, které se týkají rozhodnutí s uložením povinnosti nepeněžité povahy, povinný subjekt v napadeném rozhodnutí nic bližšího neuvádí, odůvodnění rozhodnutí je totiž poměrně stručné, proto i další jeho přezkoumání je značně problematické. Nicméně informace o vzniku škody či její případné výši nemusí být povinnému subjektu vůbec známa. Lze připustit, že takovou informaci povinný subjekt disponovat možná nemusí, je však otázkou, zda nesplnění některých povinností pro povinný subjekt neznamená vznik nějaké další povinnosti v podobě navazujících procesních úkonů.

V návaznosti na výše uvedená zjištění odvolací orgán rozhodnutí povinného subjektu zrušil a věc mu vrátil k novému projednání. Odvolací orgán nepřistoupil k vydání informačního příkazu ve smyslu § 16 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím, protože nemá s ohledem na nedostatečné odůvodnění rozhodnutí zcela najisto postaveno, kterými informacemi povinný subjekt skutečně disponuje či má povinnost disponovat a zda některé informace nejsou zjistitelné v součinnosti s jinými odbory povinného subjektu.

Přezkoumání postupu povinného subjektu na základě stížnosti – k bodům 1. a 2. žádosti

Zákon o svobodném přístupu k informacím ve svém § 16a odst. 1 stanoví několik různých důvodů, při jejichž naplnění může žadatel vůči postupu povinného subjektu při vyřizování jeho žádosti o informace brojit stížností. Podle tohoto ustanovení může stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace podat žadatel, a) který nesouhlasí s vyřízením žádosti způsobem uvedeným v § 6,

- b) kterému po uplynutí lhůty podle § 14 odst. 5 písm. d), § 14 odst. 6 nebo § 15 odst. 3 nebo po uplynutí lhůty pro vyřízení žádosti o informace stanovené v rozhodnutí podle odstavce 6 písm. b) nebyla poskytnuta informace nebo předložena konečná licenční nabídka a nebylo vydáno rozhodnutí o odmítnutí žádosti,
c) kterému byla informace poskytnuta částečně, aniž bylo o zbytku žádosti vydáno rozhodnutí o odmítnutí, nebo
d) který nesouhlasí s výší úhrady sdělené podle § 17 odst. 3 nebo s výší odměny podle § 14b odst. 2, požadovanými v souvislosti s poskytováním informací.

Ze stížnosti žadatele je zřejmé, že ji podal z důvodu uvedeného v § 16a odst. 1 písm. d) zákona o svobodném přístupu k informacím. Odvolací orgán při rozhodování o stížnosti podané podle tohoto ustanovení postup povinného subjektu přezkoumá a rozhodne v souladu s § 16a odst. 7 zákona o svobodném přístupu k informacím tak, že výši úhrady nebo odměny potvrdí /písm. a)/, nebo výši úhrady či odměny sníží, přičemž v případě, že dostupné informace o právním a skutkovém stavu nevyvolávají důvodné pochybnosti, postupuje obdobně podle § 16 odst. 5 věty druhé s tím, že povinnému subjektu přikáže požadovanou informaci žadateli poskytnout ve lhůtě, která nesmí být delší než 15 dnů ode dne zaplacení úhrady či odměny /písm. b)/, nebo stížnost odmítne, je-li podána opožděně, předčasně nebo osobou k tomu neoprávněnou /písm. c)/. Vzhledem k tomu, že odvolací orgán už výše dovodil, že stížnost byla podána ve stanovené lhůtě (tedy nebyla opožděná ani předčasná) a byla podána osobou k tomu oprávněnou, přichází v daném případě v úvahu pouze postup dle § 16a odst. 7 písm. a) nebo písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím.

Podle § 17 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím je povinný subjekt oprávněn žádat v souvislosti s poskytováním informací úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Současně může žádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací. Z § 17 odst. 3 téhož zákona pak vyplývá, že bude-li povinný subjekt požadovat za poskytnutí informace úhradu, písemně musí tuto skutečnost spolu s výší úhrady žadateli o informace oznámit před poskytnutím informace. Z oznámení pak musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. Součástí oznámení musí být i poučení o možnosti podat proti požadavku úhrady nákladů za poskytnutí informace stížnost (v jaké lhůtě ji lze podat, od kterého dne lhůta pro její podání běží, u kterého povinného subjektu se podává a který nadřízený orgán o ní rozhoduje). Nesplní-li povinný subjekt oznamovací povinnost dle odst. 3, ztrácí nárok na úhradu nákladů (§ 17 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím).

Jak uvedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 21. 9. 2010, č. j. 2 As 34/2008-90, oznámením o výši požadované úhrady se žadateli neupírá právo na informace, ale naopak se jím stanovují podmínky, za nichž k poskytnutí informací dojde. Je na žadateli, zda požadovanou úhradu uhradí a poté obdrží jím vyžádané informace, nebo neuhradí (do 60 dnů ode dne oznámení o výši úhrady), a pak bude jeho žádost odložena (§ 17 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím). Obecně jsou informace žadatelům poskytovány bezplatně. Zákon o svobodném přístupu k informacím však povinným subjektům za určitých podmínek umožňuje požadovat za poskytnutí informací úhradu nákladů. Je proto na uvážení povinného subjektu, zda bude úhradu v konkrétní věci po žadateli požadovat. V posuzovaném případě povinný subjekt této možnosti využil a poskytnutí informací zpoplatnil. Z obsahu spisu lze dovodit, že žadatel požadovanou částku ve výši 20.100 Kč neuhradil a je přesvědčen, že ji hradit nemá.

Odvolací orgán po seznámení se s obsahem předloženého spisového materiálu dospěl k závěru, že postup povinného subjektu z hlediska dodržení postupu uvedeného v § 17 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím ob stojí. Postup povinného subjektu byl správný v tom, že sdělení o výši úhrady žadateli zaslal ve lhůtě pro vyřízení žádosti (viz Nález Ústavního soudu ze dne 21. 5. 2019, sp. zn. I. ÚS 1083/16), přičemž toto obsahovalo poučení o možnosti podat v případě nesouhlasu s výši požadované úhrady stížnost, včetně toho, v jaké lhůtě a kde se podává a kdo o ní rozhoduje. Stejně tak se žadatel dozvěděl, jaká částka k úhradě a za co (za mimořádně rozsáhlé vyhledávání) je po něm požadována uhradit a v nezbytném rozsahu byl informován i o tom, jak povinný subjekt k uvedené částce dospěl.

Předpokladem k tomu, aby mohl povinný subjekt po žadateli požadovat úhradu v souvislosti s poskytnutím informací, je schválení a zveřejnění sazebníku úhrad. V tomto směru odvolací orgán uvádí, že příslušný sazebník má povinný subjekt schválený (viz usnesení Rady města Kroměříž ze dne 14. 11. 2025,

č. RMK/25/86/2416) i zveřejněný na svých webových stránkách v záložce Úřad, sekce Povinně zveřejňované informace, bod 12., podbod 12.1. Tento způsob zveřejnění odpovídá vyhlášce č. 515/2020 Sb., o struktuře informací zveřejňovaných o povinném subjektu a o osnově popisu úkonů vykonávaných v rámci agendy, ve znění vyhlášky č. 275/2021 Sb. Co se týká sazby za mimořádně rozsáhlé vyhledávání, tak v čl. IV. odst. 2 sazebníku je stanoveno následující: „*Za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací se stanoví sazba 300 Kč za hodinu vyhledávání informací zaměstnancem města Kroměříže, přičemž se účtuje každá započatá hodina vyhledávání.*“ V odst. 1 téhož článku je pak uvedeno, že za mimořádně rozsáhlé vyhledávání se považuje takové vyhledávání, které ve svém souhrnu přesáhne 1 hodinu.

Oprávnění povinného subjektu žádat v souvislosti s poskytnutím informací úhradu nákladů je podmíněno předchozím písemným oznámením podle § 17 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím, ze kterého musí být zřejmé, v jaké výši je úhrada požadována, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla tato výše vyčíslena, tedy požadavek úhrady nákladů musí být v takovém oznámení náležitě odůvodněn. Povinnost uvést „způsob, jakým byla požadovaná částka vyčíslena“ zahrnuje povinnost objasnit, jak povinný subjekt k požadované výši úhrady dospěl. Míra podrobnosti odůvodnění požadované výše úhrady přitom není zákonem o svobodném přístupu k informacím nikterak předepsána, a proto musí být určována s ohledem na okolnosti konkrétního případu. Je však nutné upozornit, že pokud je odůvodnění úhrady v oznámení podle § 17 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím nedostatečné, nelze na takové oznámení a priori nahlížet, jako kdyby učiněno nebylo. I v případě, že by výzva k úhradě nákladů podle § 17 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím neobsahovala dostatečně detailní odůvodnění požadované úhrady, odvolací orgán její výši potvrdí, jestliže její správnost vyplývá ze spisového materiálu jako celku. Snížení úhrady podle § 16a odst. 7 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím je tak aplikováno až v situaci, kdy by ze spisového materiálu vyplynulo, že požadována úhrada nebyla vypočtena správně, resp. že neodpovídá skutečným nákladům nebo je zcela nepřezkoumatelná. S tím souvisí povinnost povinného subjektu minimálně v obsahu spisového materiálu prokazatelným způsobem doložit oprávněnost požadavku na úhradu mimořádně rozsáhlého vyhledávání. Povinností povinného subjektu, jak ostatně vyplývá i z odborné literatury, je, aby do spisu o vyřizování žádosti řádně doložil, že se v daném případě skutečně jednalo o mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací. Takové doložení je přitom zpravidla provedeno tak, že příslušní zaměstnanci, kteří se na vyhledávání podíleli, vyčíslí dobu strávenou vyhledáváním požadovaných informací (úhrada za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací se stanoví podle hodinové sazby, tedy podle doby vynaložené na toto vyhledání) a v záznamu založeném do spisu popíší způsob vyhledání informací. Povinný subjekt kromě toho musí též prokázat, že se v daném případě skutečně jednalo o vyhledávání, které bylo mimořádně rozsáhlé, tedy musí objasnit, v čem spočívala jeho mimořádná rozsáhlost (srov. Furek, A., Rothanzl, L., Jirovec, T.: Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016).

Pokud jde o samotný proces přezkoumání nákladů, považuje odvolací orgán za vhodné uvést, že není v jeho možnostech přezkoumat stanovenou výši úhrady v tom smyslu, že by byl účasten samotného procesu (mimořádně rozsáhlého) vyhledávání požadovaných informací a prakticky tak sledoval čas, který daní zaměstnanci vyhledáváním strávili. V tomto ohledu postačí odvolacímu orgánu základní kontury způsobu výpočtu požadované úhrady a zejména pak posouzení, zda je povinným subjektem použitý způsob vypočtení úhrad nákladů za poskytování informací s ohledem na strávený čas a jednotlivé sazby objektivně možný. V rámci přezkumu výše nákladů je tedy nutno zkoumat, zda jejich odůvodnění nevzbuzuje důvodné pochybnosti o způsobu výpočtu. Přezkum nákladů je tedy založen především na posouzení jejich objektivní adekvátnosti.

Povinný subjekt náklady související s vyřízením žádosti žadatele stanovil na základě tzv. kvalifikovaného odhadu, což umožňuje jak odborná literatura, tak i konstantní judikatura (např. Nález Ústavního soudu I. ÚS 1083/16 ze dne 21. 5. 2019). V daném případě kvalifikovaný odhad povinného subjektu vychází z toho, že za účelem vyhledání žadatelem v bodech 1. a 2. žádosti požadovaných informací a jejich zpracování za účelem poskytnutí bude potřebná práce v rozsahu nejméně 67 hodin, přičemž lze dovodit, že by se jednalo o práci jednoho zaměstnance. Ze sdělení o výši úhrady ze dne 4. 5. 2026, které bylo zasláno žadateli, vyplývá, že za účelem vyhledání informací musel povinný subjekt nejdříve v systémech VITA dohledat spisy, v nichž byla ze strany stavebního úřadu uložena povinnost k plnění, kdy zjistil, že se jedná o 187 řízení, která skončila vydáním rozhodnutí nebo příkazu k peněžitému plnění (uložení pokuty za přestupek) a dále o 125 řízení, v nichž byla uložena povinnost k nepeněžitému plnění podle stavebního zákona (tj. podle zákonů

č. 50/1976 Sb., č. 183/2006 Sb. a 283/2021 Sb.). Celkem tedy bylo povinným subjektem takto identifikováno 312 spisů s tím, že tato činnost trvala 3 hodiny, kdy filtrování bylo děláno podle čísla vzoru, čísla zákona a typu řízení. Následně bylo nutné každý vyfiltrovaný spis otevřít a ověřit, zda se v něm předmětné rozhodnutí skutečně nachází a současně vyloučit ty spisy, v nichž nedošlo k odeslání předmětného rozhodnutí (tj. kdy byl pouze vygenerován vzor). Tato činnost dle povinného subjektu trvala zmíněné 3 hodiny. Z takto zjištěných 312 spisů bylo zapotřebí následně vyloučit ty, u nichž je jednoznačné, že uložená povinnost byla splněna (ověřením v GINISU, že byla pokuta zaplacená). Ze 187 přestupkových spisů u 38 z nich již uplynula skartační lhůta (10 let) a informace z nich tak nelze získat. Ze zbývajících 149 spisů zbývá v systému GINIS dohledat údaj o tom, zda byla uložená pokuta uhrazena, což zabere cca 30 minut času. U neuhrazených pokut bude ze spisů, které bude zapotřebí přinést z archivu, vyhledán údaj o tom, zda nesplněná povinnost byla či nebyla předána k vymáhání, přičemž tato činnost ve spolupráci s archivářkou stavebního úřadu zabere přinejmenším 1 hodinu času. Zbývajících 125 spisů vedených v řízení, kde byla uložena povinnost nepeněžitě povahy, je nutno vyhledat v archivu stavebního úřadu (ať už v budově či v archivu na Zacharu – podle toho, kde je spis uložen), případně u oprávněných úředních osob prověřit, zda uložená povinnost byla splněna či nikoliv; v případě jejího nesplnění a uplynutí lhůty k plnění zjistit, zda bylo rozhodnutí předáno k vymáhání. Z oznámení o výši úhrady pak dále vyplývá, že pro účely výpočtu úhrady vycházel povinný subjekt z tzv. kvalifikovaného odhadu provedeného na základě jednoho vzorku spisu, který zahrnuje: 1) vyhledání čísla spisu v systému VITA, 2) vyhledání spisu v archivu prostřednictvím archivářky stavebního úřadu nebo jeho vyžádání u příslušného úředníka, pokud spis nebyl předán do archivu, 2) vyhledání požadovaných informací ze spisu, 4) v případě neexistence údajů o předání nesplněné povinnosti k vymáhání o tomto provést zápis včetně údajů požadovaných žadatelem v žádosti o informace a 5) uložení spisu zpět do archivu. Na základě provedení těchto činností povinný subjekt dovodil, že nalezení jednoho konkrétního spisu archivářkou stavebního úřadu v archivu stavebního úřadu (spis uložený v budově na ul. 1. máje 3191, nikoliv na Zacharu) trvalo 15 minut; lustrace ve spisu trvala oprávněné úřední osobě cca 10 minut, přičemž bylo zjištěno, že spis neobsahuje údaj o tom, že by vydané rozhodnutí bylo předáno k vymáhání; dále oprávněná úřední osoba potřebovala 5 minut na provedení zápisu požadovaných údajů. Celkem tak dle povinného subjektu vyhledání a zápis informací ve vztahu k jednomu spisu trvalo cca 30 minut. Při počtu 125 spisů bude potřeba na vyhledání a zpracování informací čas celkově 62,5 hodiny, s připočtením shora uvedených 4,5 hod., tedy celkem 67 hodin. Činí-li sazba za 1 hodinu mimořádně rozsáhlého vyhledání 300 Kč, pak za 67 hodin je to dohromady 20.100 Kč.

Spisový materiál obsahuje vyjádření Odboru stavebního úřadu a životního prostředí Městského úřadu Kroměříž ze dne 21. 4. 2026, v němž jsou shora uvedené skutečnosti popsány shodně jako v oznámení o výši úhrady.

Odvolací orgán dále uvádí, že pokud jde o pojem mimořádně rozsáhlé vyhledávání, není tento v zákoně o svobodném přístupu k informacím nijak blíže definován. Odborná literatura – např. Furek, A., Rothanzl, L., Jirovec, T.: Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, 1256 s., na níž se ostatně odkazují i správní soudy (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2016, č. j. 5 As 35/2016-25), se autoři taktéž vyjadřují k samotnému pojmu mimořádně rozsáhlého vyhledávání, kdy pojem mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací definovali takto: „*O mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací se pak bude jednat tehdy, jestliže shromáždění informací bude pro daný subjekt představovat v jeho konkrétních podmínkách časově náročnou činnost, která se objektivně vzato vymyká běžnému poskytování informací tímto povinným subjektem, tedy jestliže vyhledávání informací již v daném případě nelze s ohledem na pojetí veřejné správy jako služby veřejnosti považovat za běžnou, povinný subjekt nijak nezatěžující součást obvyklé agendy.*“ K problematice mimořádně rozsáhlého vyhledávání se Nejvyšší správní soud vyjádřil i v rozsudcích č. j. 7 As 231/2017-28 ze dne 22. 8. 2017 nebo č. j. 6 As 326/2016-32 ze dne 21. 6. 2017, a to takto: „*O mimořádně rozsáhlé vyhledání informací půjde tehdy, jestliže s ohledem na konkrétní podmínky u povinného subjektu a na množství požadovaných informací nebo jejich povahu bude vyhledání informací pro povinný subjekt zátěží nad míru obvyklou...*“

O mimořádně rozsáhlé vyhledání informací se tedy bude jednat v situaci, jestliže s ohledem na konkrétní podmínky u povinného subjektu a na množství požadovaných informací nebo jejich povahu bude vyhledání informací pro povinný subjekt zátěží nad míru obvyklou, a to především v případě vyhledávání a sběru objemného množství oddělených a odlišných informací požadovaných v jedné žádosti. Není tedy pochyb

o tom, že pod pojem „mimořádně rozsáhlé vyhledávání“ nelze podřadit jakékoliv vyhledávání, ale pouze takové, které objektivně výrazně naruší běžnou činnost povinného subjektu. I vyřizování žádosti o poskytnutí informací spadá pod běžnou činnost povinného subjektu, přičemž ke zpoplatnění může dojít tehdy, pokud je skutečně pro povinný subjekt vyhledání informací na základě konkrétní žádosti značně časově zatěžující. Co se týká toho, jakou dobu lze již akceptovat jako dobu, která přesahuje rámec plnění běžných pracovních povinností, může být tato doba u každého povinného subjektu jiná (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 2. 2021, č. j. 4 As 225/2020-44). Obecně se v praxi akceptuje doba nad 4 hodiny, tj. nad ½ pracovního dne. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2020, č. j. 6 As 63/2020-18, ale byla akceptována i doba 3 hodin mimořádně rozsáhlého vyhledávání.

Odvolací orgán coby nadřízený orgán k postup povinného subjektu v souvislosti s požadavkem na úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání uvádí, že požadavek povinného subjektu na úhradu částky 20.100 Kč nemůže obstát. Povinné subjekty mají možnost, jak vyplývá ze shora uvedeného, výši úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání stanovit na základě tzv. kvalifikovaného odhadu. V daném případě tento postup zvolil i povinný subjekt. V bodech 1. a 2. Žádosti požadoval žadatel informaci o tom, v kolika případech od roku 2005 nedošlo k předání pravomocného a vykonatelného rozhodnutí k jeho výkonu a tím pádem nebyla uložena povinnost v zákonné lhůtě vynucena; v návaznosti na odpověď pak u každého takového případu žádal uvést spisovou značku, druh řízení, rok vydání rozhodnutí, informaci, zda a kdy bylo plnění následně vymáháno a případně, zda k vymození vůbec nedošlo. Vzhledem k tomu, že žadatel požadoval informace od roku 2005 do současnosti (což je třeba chápat do okamžiku podání žádosti), je na první pohled zřejmé, že vyhledání takových informací bude časově náročné a bude zapotřebí dohledávat i spisy uložené v archivu. Za účelem vyhledání požadovaných informací povinný subjekt nejdříve provedl identifikaci spisů, v nichž byla stavebním úřadem, k jehož činnosti se žádost vztahovala, uložena povinnost k plnění, a to peněžité i nepeněžité povahy. Z oznámení o výši úhrady plyne, že identifikace spisů byla prováděna přes filtry v systému VITA, a to s využitím těch vyhledávacích kritérií či formulářů, které tento systém nabízí (hledání podle vzoru, čísla zákona, typu řízení apod.). tímto způsobem bylo za uvedené období identifikováno celkem 312 spisů, v jejichž rámci došlo k uložení nějaké povinnosti k plnění, přičemž tato činnost trvala celkem 3 hodiny. Odvolací orgán uvedený čas i způsob vyhledávání spisů (nastavení vyhledávacích formulářů) konzultoval s Krajským stavebním úřadem, který rovněž se systémem VITA pracuje, přičemž bylo zjištěno, že uvedený čas je zcela adekvátní, protože filtrování musí probíhat postupně podle jednotlivých právních předpisů a podle typů řízení, navíc i ukládané povinnosti mohou být různé povahy (sám povinný subjekt uvedl, že může jít o nařízení odstranění stavby, neodkladné odstranění stavby, provedení zabezpečovacích prací, provedení udržovacích prací, vyklizení stavby, nezbytné úpravy stavby, opatření na sousedním pozemku či stavbě, dále zákaz pokračovat ve stavební činnosti či zákaz užívat stavbu, zjednat nápravu závady nebo pořídit pasport stavby). Současně bylo zjištěno, že systém VITA neumožňuje vyhledávat spisy či rozhodnutí podle toho, zda byla či nebyla rozhodnutí předána k vymáhání. Odvolací orgán tak v návaznosti na uvedené zjištění konstatuje, že čas 3 hodiny potřebný na identifikaci dotčených spisů, v nichž pak budou následně dohledávány potřebné informace, lze akceptovat a do mimořádně rozsáhlého vyhledání je zahrnout.

Problém nemá odvolací orgán ani s časem 30 minut, který je podle povinného subjektu potřebný na dohledání údajů o zaplacení pokuty ze 149 přestupkových spisů. Uvedený údaj by byl dohledáván v systému GINIS, přičemž zadání spisové značky nebo čísla jednacího a následné rozkliknutí je v uvedeném čase reálné. Dále je z oznámení o výši úhrady zřejmé, že dotčené spisy (tj. ty, u nichž by bylo zjištěno nesplnění povinnosti) by se teprve následně dohledaly v archivu tak, aby bylo možné zjistit, zda došlo k jejich předání za účelem vymáhání, tj. výkonu rozhodnutí. Na toto by byl potřeba čas 1 hodina. Tento čas však odvolací orgán nemůže akceptovat, protože není zřejmé kolik takových spisů z celkových 149 by bylo zjištěno; navíc s ohledem na povinnost plnění peněžité povahy a následné evidenční povinnosti z daňového hlediska je otázkou, zda vůbec by takový spis (tj. nepředaný k vymáhání) byl zjištěn. Povinný subjekt potřebný čas nijak blíže neobjasnil na základě nějakých relevantních informací (není podloženo žádným vzorkem zkontrolovaných spisů). Navíc pokud by tato činnost dle jeho tvrzení povinného subjektu trvala 1 hodinu, nic povinnému subjektu nebránilo v tom, aby takové spisy, tedy jejich počet, identifikoval již před odesláním oznámení o výši úhrady žadateli. Povinný subjekt navíc nijak v této souvislosti nezvážil (vůbec se o tom nikde ve spise ani v předkládací zprávě odvolacímu orgánu nezmiňuje), zda by uvedené skutečnosti nebylo možné zjistit ve spolupráci s odborem, který zajišťuje výkon rozhodnutí s uloženou povinností peněžité povahy. Vzhledem k velikosti povinného subjektu, jedná se o úřad obce s rozšířenou působností, se lze důvodně domnívat, že využívá s největší pravděpodobností systémy, které umožňují evidenci různých druhů pohledávek, což

povinný subjekt zřejmě vůbec při vyřizování žádosti nezvažil. Je pak tedy otázkou, zda by bylo skutečně u uvedených spisů nutné jejich fyzické dohledávání (pokud by s pohledávkou pracoval jiný odbor v rámci vymáhání, bylo by logické, že k předání stavebním úřadem došlo a nebylo by zapotřebí vyhledávat ve fyzickém spise).

Pokud jde o vyhledávání informací ke 125 spisům, u kterých byla uložena povinnost s plněním nepeněžitě povahy, je s ohledem na různorodost povinností, které mohly být rozhodnutími uloženy, že dohledání takových informací bude o dost složitější ve srovnání s dohledáváním informací s plněním peněžitě povahy. Povinný subjekt, jak vyplývá ze spisu a z oznámení o výši úhrady, identifikoval celkem 125 spisů, v nichž je evidováno nějaké rozhodnutí, kterým byla uložena povinnost nepeněžitě povahy. Povinný subjekt kvalifikovaný odhad nákladů u těchto spisů postavil na vzorku 1 takového spisu, což na jednu stranu není úplně vypovídající vzorek, nicméně na stranu druhou je třeba uvést, že právní předpisy nestanoví žádné podrobnosti stran toho, z jak velkého vzorku má povinný subjekt při kvalifikovaném odhadu vycházet. Postavil-li však povinný subjekt kvalifikovaný odhad pouze na vzorku 1 spisu, není jeho postup nezákonný, ale do jisté míry tím významně oslabil svoji pozici, co se prokázání výše požadované úhrady týká.

V daném případě povinný subjekt dovodil, že bude muset spisy dohledávat buď v archivu nebo u oprávněných úředních osob (pokud ještě k předání do archivu nedošlo). Povinný subjekt tvrdí, že na nalezení 1 spisu v archivu v budově na ul. 1. máje 3191 byl potřebný čas 15 minut. Z webových stránek povinného subjektu je zřejmé, že stavební úřad sídlí v budově na této adrese. Co se týká dohledávání jednotlivých spisů fyzicky, odvolací orgán musel posoudit, zda uvedený čas je v podmínkách povinného subjektu reálný a musí konstatovat, že pokud by dohledání každého spisu trvalo skutečně 15 minut, nasvědčuje to ne zrovna dobře vedené spisové službě, přičemž její nedostatky nemůže povinný subjekt přenášet na žadatele. Odvolací orgán v návaznosti na to, v rámci konzultace s Krajským stavebním úřadem, požádal příslušné své pracoviště o dohledání tří náhodně vybraných stavebních spisů Krajského stavebního úřadu (ty které již byly předány k archivaci). Toto vyhledání bylo provedeno dne 8. června 2026 pracovníci Odboru podpory řízení, která na vyhledání konkrétního spisu v GINISU, zjištění čísla balíku a úložného místa ve spisovně potřebovala čas 1 a půl minuty. Samotné vyhledání jednotlivých spisů v konkrétním balíku zabralo cca 4 minuty, a to v závislosti na tom, jak vysoko byly v regálech spisy uloženy a nakolik bylo potřebné manipulovat se schůdky. Nicméně při bezproblémové činnosti, trvá vyhledání jednoho spisu od vyhledání v modulu Spisovna (GINIS) až po nalezení a vytažení spisu z balíku 5 minut (+ krátký zápis do výpůjčního deníku – pokud se spis ze spisovny odnáší). Odbor podpory řízení současně sdělil, že i když se spisy nacházely ve dvou různých spisovnách (v budově 21. a v budově 22.), nebyl čas strávený přechodem mezi budovami počítán. Z uvedeného plyne, že v podmínkách odvolacího orgánu by vyhledání 1 spisu v archivu trvalo 5 minut, což znamená, že za hodinu by bylo dohledáno minimálně 12 spisů, u povinného subjektu by takto byly dohledány spisy pouze 4, což představuje značný nepoměr. Odvolací orgán tak s přihlédnutím k tomu, jak dlouho by trvalo vyhledávání spisů v jeho archivech, konstatuje, že čas 15 minut vykázaný povinným subjektem nelze akceptovat. Protože je ale zřejmé, že rozhodně si tato činnost nějaký čas vyžádá, akceptuje v daném případě pouze čas 5 minut/1 spis, tj. čas, který by vyhledání jednoho spisu trvalo v jeho podmínkách. Pokud jde o dohledávání konkrétních informací ze spisu, je zřejmé, že povinný subjekt předmětné spisy vede jako hybridní (elektronické a současně fyzické) a pokud nejsou informace o předání spisů k vymáhání v elektronicky vedeném spisu (VITA neeviduje tyto úkony, k předávání může docházet na základě interních pokynů apod.), je logické, že povinný subjekt za účelem zjištění informací bude nucen jednotlivé spisy zkontrolovat. Je-li jich 125, tak jen jejich vyhledání bude v podmínkách povinného subjektu trvat minimálně 10 hodin a 25 minut (počítáno s časovou dotací 5 minut/1 spis). Pokud jde o zjišťování informací ze spisu, bylo u provedeného vzorku spisu zjištěno, že neobsahuje údaj o tom, že by vydané rozhodnutí bylo předáno k vymáhání (lustrace ve spisu trvala 10 minut) a dalších 5 minut trvalo zapsání žadatelem v této souvislosti požadovaných informací. S ohledem na to, jak bývají obecně spisy stavebního úřadu obsáhlé, lze uvedené časy (10 minut a 5 minut) považovat za do jisté míry za reálné. Jak dlouho by však trvala práce se spisem, u kterého by bylo zjištěno, že došlo k předání za účelem vymáhání splnění uložené povinnosti, není ze spisového materiálu zřejmé, protože žádný takový spis do svého vzorku povinný subjekt nezahrnul, čímž ve svém důsledku značně oslabil svoji pozici, co se týká prokázání výše požadované úhrady. V daném případě tak nemá odvolací orgán k dispozici žádný podklad, který by oprávněnost nároku povinného subjektu dále podpořil. U spisu, který by byl předán k vymáhání ve smyslu formulace žádosti nebylo zapotřebí vyhledávat a zapisovat žádné další údaje ve smyslu bodu 2. žádosti (poskytnutí informací podle tohoto bodu podmínil žadatel právě tím, že k předání rozhodnutí k vymáhání nedošlo). Lze sice dovodit, že povinný subjekt musel

sice se spisem nějakým způsobem pracovat, ale ani ze vzorku provedeného na jednom spisu není zřejmé nakolik byl spis obsáhlý (kolik čítal stran či listů) a zda lze vycházet minimálně z toho, že čas 10 minut připadá na vyhledávání v jednom spise, bez ohledu na to, zda se tam informace o předání k vymáhání nachází nebo nenachází. Pokud jde o 5 minut, které povinný subjekt potřeboval na zapsání vyhledaných informací z jednoho spisu, bylo by možné tento čas akceptovat, ale za současného stavu, kdy byl proveden pouze 1 vzorek, nemůže odvolací orgán požadavek povinného subjektu i s ohledem na výše uvedené potvrdit. Pokud by povinný subjekt do vzorku zahrnul více spisů, bylo by možné lépe čas prokázat a odvodit tak průměrný čas na shora uvedené činnosti.

V návaznosti na výše uvedené odvolací orgán konstatuje, že povinný subjekt požadovanou výši nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací dle bodů 1. a 2. žádosti žadatele dostatečně průkazným způsobem neprokázal, proto odvolací orgán nemohl výši úhrady potvrdit v plném rozsahu. Jak vyplývá ze shora uvedeného, akceptoval odvolací orgán práci povinného subjektu v rozsahu 3 hodin práce, která spočívala v identifikaci konkrétních spisů v nichž došlo k uložení povinnosti k plnění, dále 30 minut práce spočívající ve vyhledání 149 přestupkových spisů, s cílem zjistit, zda u nichž již došlo k úhradě a nebude u nich muset dále zjišťovat, zda došlo či nedošlo k předání za účelem vymáhání, a dále pak čas 10 hodin a 25 minut jako čas potřebný na vyhledání 125 spisů s uloženou povinností nepeněžitě povahy. V ostatním povinný subjekt svůj požadavek na úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací dostatečně průkazně neobhájil. Za této situace je tak odůvodněný požadavek povinného subjektu v celkovém čase 13 hodin a 55 minut. Při sazbě 300 Kč/1 hod. to činí celkem 4.175 Kč $/(13 \times 300) + (55 \times 300/60)/$. Je už na žadateli samotném, zda požadovanou částku uhradí a obdrží informace k bodům 1. a 2. žádosti, nebo ji neuhradí a jeho žádost bude v této části odložena. Odvolací orgán současně uvádí, že i když sazebník povinného subjektu stanoví, že se účtuje každá započatá hodina mimořádně rozsáhlého vyhledávání, tak k tomu nepřihlížel, protože požadovaná úhrada musí vycházet z reálného základu a nelze účtovat každou započatou hodinu, ale skutečně jen ten čas, po který bude předmětná činnost vykonávána. Je to mimo jiné i z toho důvodu, že zpoplatnění je jakousi výjimkou z obecného pravidla bezplatného poskytování informací a nelze chtít po žadateli úhradu i za čas, po který již uvedená činnost nebyla realizována (při necelé hodině je tak třeba náklady určit v poměrné výši).

Nad rámec shora uvedeného odvolací orgán uvádí, že žadatel si s ohledem na vymezení doby (požadoval vyhledat informace za dobu více než 20 let) za kterou informace požaduje, musel být vědom toho, že požaduje informace, jejichž vyhledání může být značně časově a obsahově náročné. Pokud se i s tímto vědomím rozhodl o informace požádat, musí strpět i to, že pokud povinný subjekt bude po něm požadovat úhradu a její oprávněnost alespoň zčásti obhájí, nebudou mu informace poskytnuty zcela zdarma. Tím, že poskytnutí informací dle části žádosti podléhá zpoplatnění, neupřelo se mu tím právo na informace jako takové, ale pouze se vymezily v souladu s právními předpisy a judikaturou podmínky, za kterých k jejich poskytnutí dojde.

Závěr

V návaznosti na shora uvedené odvolací orgán rozhodl tak, že rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí části žádosti zrušil a věc mu vrátil k nového projednání (výrok I. tohoto rozhodnutí) a výši požadované úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledání snížil na částku 4.175 Kč (výrok II. rozhodnutí).

Poučení:

Proti výroku I. tohoto rozhodnutí se nelze odvolat (§ 91 odst. 1 správního řádu).

Proti výroku II. tohoto rozhodnutí se nelze odvolat (§ 16a odst. 9 zákona o svobodném přístupu k informacím).

Mgr. Blanka Durdáková

Přestupky - odvolací a přezkumné řízení

Vyhotovuje se:

- 1 x – na adresu trvalého pobytu
- 1 x spis Městského úřadu Kroměříž – do datové schránky
- 1 x spis Krajského úřadu Zlínského kraje